

Konference ŽELEZNICE 2025

Zákon o strategických investíciách, financovanie rozvoja železničnej infraštruktúry a vília VRT na Slovensku

27. marec 2025, Praha

JUDr. Denisa Žiláková, MBA, LL.M.

MINISTERSTVO
DOPRAVY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Strategický pohľad SR na rozvoj železničnej dopravy

Hlavné piliere

Reformy v oblasti zjednodušenia a skrátenia stavebného konania/legislatívy

Zákon o strategických investíciách

Zákon č. 142/2024 Z. z.
účinný od 27.6.2024

Ciele zákona

- **Zjednodušenie a zrýchlenie procesov** predprojektovej a projektovej prípravy, vrátane zrýchlenia povoľovacích procesov.
- **Rýchlejší rozvoj dopravnej infraštruktúry** v súlade so smernicou o zefektívňujúcich opatreniach na dosiahnutie pokroku pri realizácii TEN-T siete.
- **Efektívne využívanie štátnych a európskych zdrojov.**

Zákon o EIA

Novela zákona č. 24/2006 Z. z.
účinná od 1.1.2025

Ciele zákona

- **Zjednodušenie procesov EIA:** zefektívnenie procesov súvisiacich s hodnotením vplyvov a zamedzenie neodôvodnených prieťahov a stagnácii EIA procesov.
- **Posilnenie odbornej stránky posudzovania:** konkretizujú sa požiadavky na odbornosť spracovateľov - iba osoba odborne spôsobilá v oblasti predmetu posudzovania navrhovanej činnosti.
- **Zvýšenie limitov:** upravujú sa prahové hodnoty pre menšie projekty.

Nový stavebný zákon

Zákon č. 25/2025 Z. z.
účinný od 1.4.2025

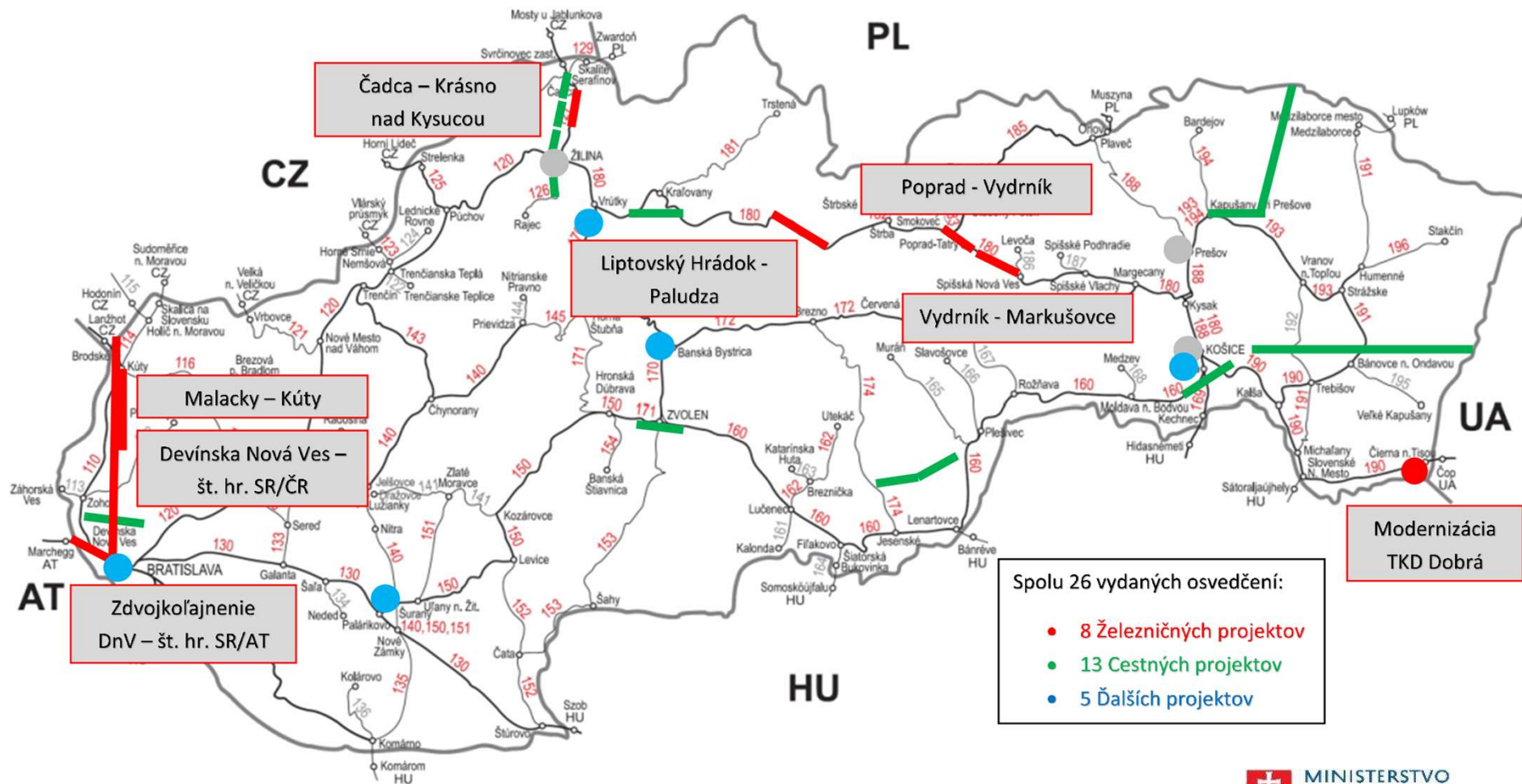
Ciele zákona

- **Zefektívnenie stavebného povoľovania:** zavádza sa jedno konanie, avšak pre overenie splnenia podmienok dotknutých orgánov sa zavádza inštitút overenia projektu stavby, ktorý vydá tzv. doložku súladu.
- **Odstránenie prieťahov v konaní:** jasne stanovené lehoty pre stavebné úrady ako aj dotknuté orgány aj so zavedením fikcie súhlasu
- **Jasné pravidlá pre drobné a jednoduché stavby:** povolenie len na ohlásku resp. bez ohlásky.
- **Riešenie nelegálnych stavieb:** legalizácia bude možná už iba do roku 2029.

Zákon č. 142/2024 Z. z.

Vydané osvedčenia o strategických investíciách

Zákon č. 142/2024 Z. z.

Kľúčové benefity zákona o strategických investíciách

- 1) **Zrýchlenie procesov stavebného konania** pre novú stavebnú legislatívu (od 1.4.2025) v podobe skrátenia lehôt v povoľovacích konaniach.
- 2) **Vznik predkupného práva** – zamedzenie špekuláciám s pozemkami.
- 3) **Posudzovanie vplyvov na životné prostredie** – povinnosť posudzovania len 1 variantu investície a skrátenie lehôt na rozhodovanie.
- 4) **Zjednodušenie postupu vo verejnom obstarávaní** – hlavne vo väzbe na odvolanie a námietkové konanie.
- 5) **Vyvlastnenie pozemkov** – zavedenie inštitútu medzitýmneho rozhodnutia po vzore Českej republiky (Liniový zákon č. 416/2009 Sb.). Možnosť variácie s inštitútom predbežnej držby.
- 6) **Rýchlejšie začatie stavebných prác** - umožnenie vstupu na cudzie pozemky (geodetické, archeologické prieskumy atď.).
- 7) **Využitie zákona aj v iných oblastiach** – napríklad zdravotníctvo alebo hospodárstvo.
 - Fakultná nemocnica s poliklinikou F. D. Roosevelta Banská Bystrica, Univerzitná nemocnica Martin, Industrial Park Šurany, Strategické územie Valaliky, Modernizácia Prístavu Bratislava.

Modernizácia vozového parku

CIEĽ: KOMFORT, EFEKTIVITA a MEDZINÁRODNÉ PREPOJENIE

V roku 2025 sa nám podarilo...

- ✓ Spustiť verejné obstarávanie na **prvé batériové elektrické jednotky (BEMU)** v hodnote 136 mil. EUR. Ide o nákup prvých 16 jednotiek s možnosťou rozšírenia projektu o ďalších 20 kusov.
- ✓ Vyhlásiť verejné obstarávanie na nákup **8 nových elektrických jednotiek** s opciou na ďalších 7. Predpokladaná hodnota zákazky na 15 jednotiek je 645 mil. EUR. Tieto moderné vlaky budú môcť jazdiť až 200 km/h na trase Košice – Bratislava – Viedeň.
- ✓ Spustiť verejné obstarávanie na nákup **10 moderných lôžkových vozňov** s možnosťou rozšírenia o ďalších 14 kusov. Investícia s predpokladanou hodnotou viac ako 90 mil. EUR.
- ✓ Vyhlásiť verejné obstarávanie na modernizáciu **10 osobných vozňov na ležadlové vozne** pre nočné spoje s opciou na ďalších 10. Predpokladaná hodnota investície je 36,5 mil. EUR. Tento projekt dopĺňa plánovaný nákup lôžkových vozňov, čím sa zabezpečí pokrytie rôznych skupín cestujúcich.
- ✓ Vyhlásiť verejné obstarávanie na nákup **2 moderných elektrických jednotiek** s možnosťou uplatnenia opcie na ďalšie 2. Predpokladaná hodnota zákazky je 102 mil. EUR.
- ✓ Dokončili sme **strediská technicko-hygienickej údržby (THÚ)** v Humennom, v Nových Zámkoch a vo Zvolene. Plánujeme postaviť nové THÚ aj v Žiline a Košiciach.

Masívne investície do rozvoja železničnej infraštruktúry

2,86 miliardy EUR

1,1 miliardy EUR

Operačný program
Integrovaná infraštruktúra
2014-2020

686 miliónov EUR

Program Slovensko
2021-2027

651 miliónov EUR

Plán obnovy
a odolnosti

420 miliónov EUR

CEF – Nástroj na
prepájanie Európy

Operačný program
Integrovaná infraštruktúra
2014-2020

ŽELEZNIČNÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Dosiahnuté výsledky

Vyčerpaných **1 108 093 090 EUR** zo zdrojov KF a ERDF

- ☐ **48 km** zmodernizovaných železničných tratí
- ☐ **64** obnovených vlakových súprav
- ☐ **35** zmodernizovaných vozňov
- ☐ **17** nových vozňov
- ☐ **142** zhodnotených dopravných prostriedkov
(54 rádio staníc a 88 záznamových zariadení Blackbox)
- ☐ **3** nové strediská THÚ

Zmodernizovaná trať Púchov – Považská Teplá (16 km)

Nové elektrické vlaky

THÚ vo Zvolene

MINISTERSTVO
DOPRAVY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Program Slovensko
2021-2027

ŽELEZNIČNÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Ciele v rámci implementácie

Využiť **686 245 986 EUR** zo zdrojov KF a ERDF a zmodernizovať ďalších **47 km** tratí

Uzol Žilina	7,85 km
Modernizácia železničnej trate Svrčinovec – št. hranica SR/ČR	2,24 km
Modernizácia železničnej trate Poprad Tatry – Vydrník	13,72 km
Elektrifikácia trate Haniska pri Košiciach - Moldava nad Bodvou	20,61 km
ŽST Nové Košariská, rekonštrukcia koľají a výhybiek	1,94 km
TIOP Bory a Vrakuňa	0,45 km
Projekty spolu za 558 mil. €	46,81 km

Ďalšie pripravované projekty

THÚ vozového parku železničnej osobnej dopravy v mestách Žilina a Košice	2 strediská
Veľkokapacitné poschodové elektrické jednotky	3 ks
Inštalácia systému ETCS do elektrických jednotiek typu 671 a radiacích vozňov typu 951	29 ks
Inštalácia systému ETCS do elektrických jednotiek typu Panter	20 ks

MINISTERSTVO
DOPRAVY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Program Slovensko
2021-2027

PROJEKT „UZOL ŽILINA“

MODERNIZÁCIA KLÚČOVÉHO DOPRAVNÉHO UZLA V ŽILINE

Medzi kľúčové prvky modernizácie patria

- ✓ Zvýšenie traťovej rýchlosti do 120 km/h
- ✓ Vylúčenie úrovňových priecestí na hlavnej trati
- ✓ Zvýšenie únosnosti železničného zvršku
- ✓ Peronizácia s bezkolíznym – mimoúrovňovým prístupom cestujúcich
- ✓ Komplexná obnova a prestavba trakčných vedení
- ✓ Zavedenie elektrického ohrevu výhybiek
- ✓ Nové traťové a staničné zabezpečovacie zariadenia

Projekt rieši komplexnú rekonštrukciu železničnej infraštruktúry v meste Žilina a jeho blízkom okolí. Prínosom nebude len obnova a skvalitnenie samotnej koľajovej infraštruktúry, ale tiež skvalitnenie dopravného riešenia v celom dotknutom území – či už pre automobilovú dopravu, cyklistov alebo chodcov.

Celá stavba má dĺžku približne 14 km v smere východ–západ a 2,3 km v smere sever–juh, a obsahuje štyri železničné stanice:

Žilina – zriaďovacia stanica,

Žilina – osobná stanica,

Žilina – Teplička,

Varín.

Termín výstavby

12/2020 - 12/2025

Financovanie

Zdroje EÚ (OPII, CEF, PSK) a štátny rozpočet

Celkové náklady

323 mil. EUR

MINISTERSTVO
DOPRAVY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Plán obnovy
a odolnosti

ŽELEZNIČNÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Napĺňanie cieľov GREEN a DIGITAL cez projekty v sume 651 mil. EUR

Elektrifikácia a modernizácia železničných tratí v rámci 10 projektov v sume 524 285 522 EUR

**130 km
tratí**

Podpora ekologickej osobnej dopravy v rámci 4 projektov v sume 126 657 000 EUR

Príklady najvýznamnejších projektov

Elektrifikácia a modernizácia trate
Bánovce nad Ondavou – Humenné
33,5 km zelektifikovanej trate

Celkové náklady
216 mil. EUR

Modernizácia trate
Hronský Beňadik – Nová Baňa
11 km zelektifikovanej trate

Celkové náklady
38 mil. EUR

Nákup 10 ks elektrických vlakov

Celkové náklady
85 mil. EUR

MINISTERSTVO
DOPRAVY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

CEF - Nástroj na
prepájanie Európy

ŽELEZNIČNÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Modernizácia významných železničných koridorov zo zdrojov CEF

8 železničných projektov so schváleným grantom v celkovej sume 420 191 426 EUR

Príklady najvýznamnejších projektov

Modernizácia trate Devínska Nová Ves – št. hranica SK/CZ
Schválený grant
173 mil. EUR / 3 km vo výstavbe z celkových 73 km

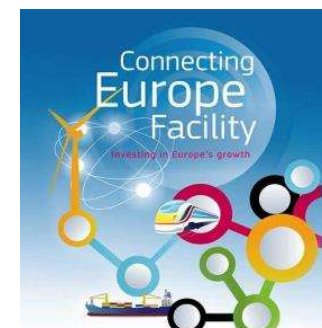
Modernizácia trate Poprad – Lučivná
Schválený grant
78 mil. EUR / 13 km

Modernizácia trate Váh – Varín – Strečno
Schválený grant
50 mil. EUR / 8,5 km

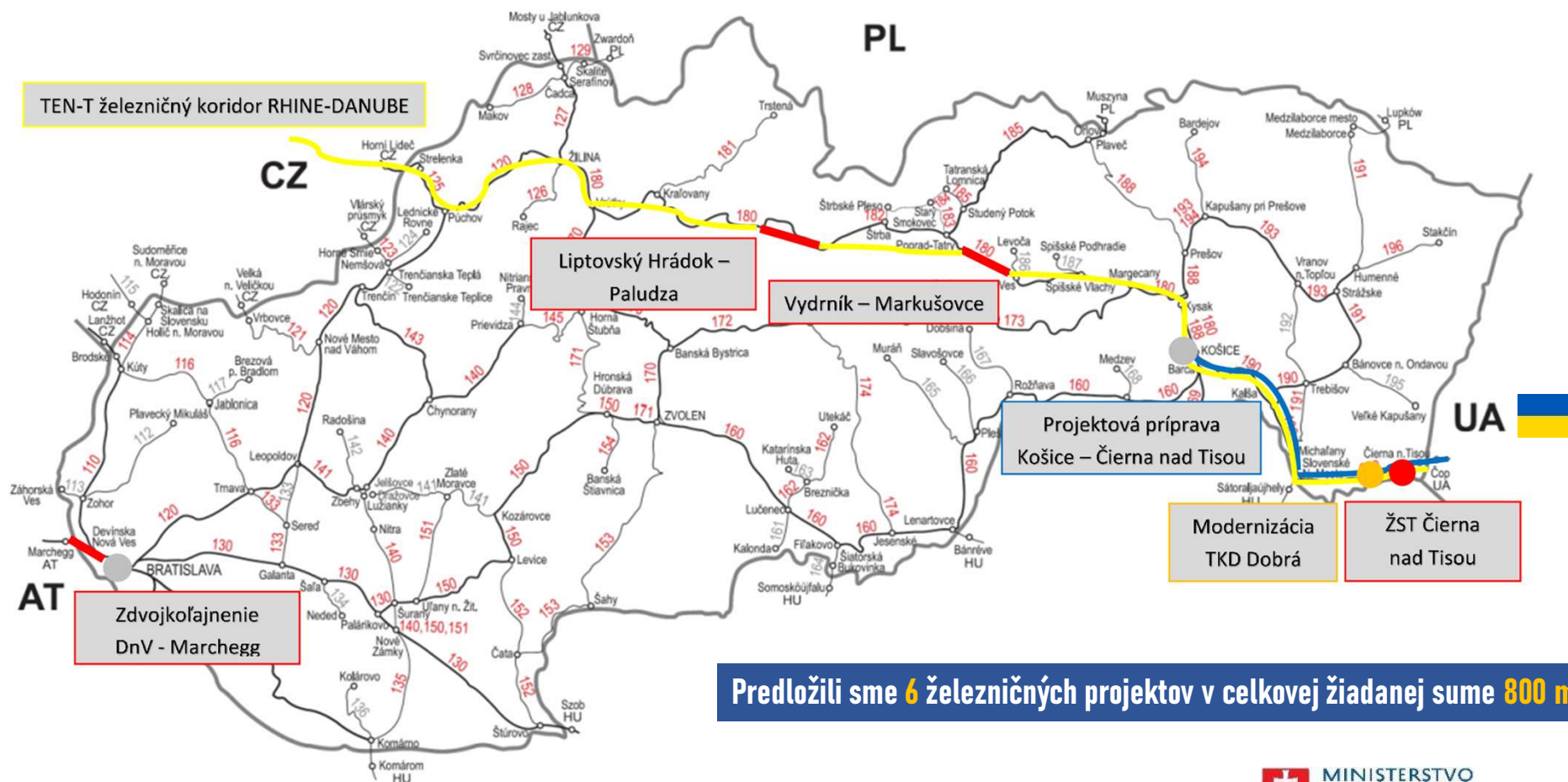
Modernizácia trate Čadca – Svrčinovec
Schválený grant
40 mil. EUR / 2,6 km z CEFu
Úsek sa modernizuje za pomoci zdrojov OP II, PSK a CEF

MINISTERSTVO
DOPRAVY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

CEF - Nástroj na prepájanie Európy

Uchádzame sa o ďalšie granty v CEF Transport 2024

Vízia VRT na Slovensku

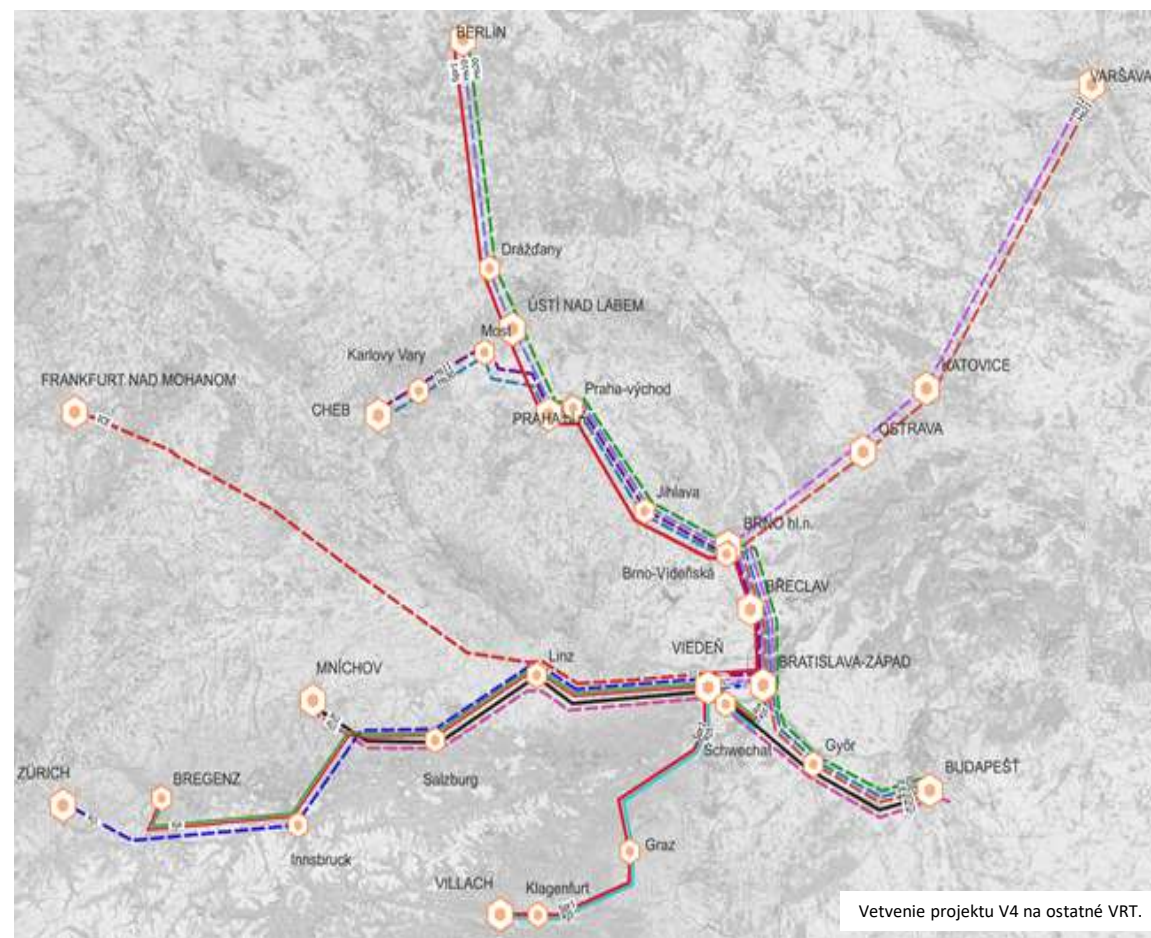
Projekt prepojenia hlavných miest krajín V4 vysokorýchlostnou traťou

V rámci projektu VRT V4 Slovensko zrealizovalo **národnú štúdiu uskutočniteľnosti**, ktorá poskytla odpovede na všetky technické i ekonomické otázky vrátane trasovania cez kľúčový uzol Bratislava.

Zo strategického pohľadu sa ako najviac zmysluplný javí **variant s vybudovaním novej uzlovej stanice Bratislava-západ** so synergickým napojením sa na sieť VRT v okolitých štátoch a možnosťou napojenia sa aj na systém diaľkovej vnútroštátnej dopravy a vedením VRT cez Bratislavu západnou vetvou.

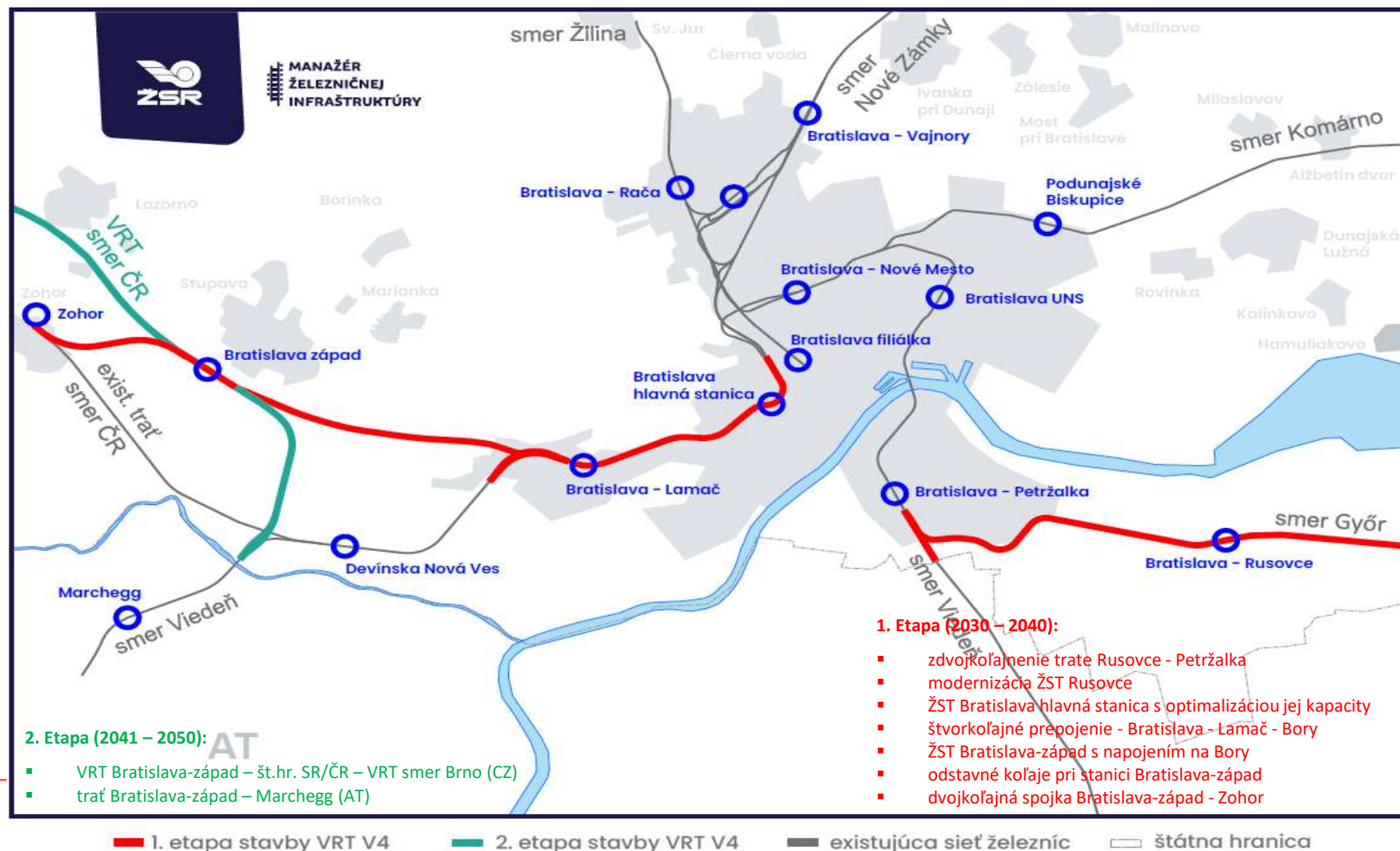
Celkové investičné náklady na realizáciu preferovaného variantu by boli spolu 3,062 mld. EUR.

Uvedený projekt považujeme za strategický nielen pre krajiny V4 ale aj v kontexte prepájania celej Európy.

Vízia VRT na Slovensku

Národná štúdia uskutočniteľnosti vysokorýchlostnej trate prepojenia krajín V4 – preferovaný variant

Ďakujem za pozornosť.

JUDr. Denisa Žiláková, MBA, LL.M.

štátna tajomníčka

Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky

Námestie slobody 6

810 05 Bratislava

Slovenská republika

